

شیشه برهای محله شریعتی از حرفه‌ای به ظاهر ساده اما سخت و دشوار می‌گویند

از یک میل هم نباید گذشت

میترا صدرا وقتی پنجره، شیشه میز یا آینه‌ای خرد می‌شود، از شیشه‌بری یاد می‌کند. حرفه‌ای به ظاهر ساده اما سخت و دشوار. سختی کار شیشه‌برها در بُرش شیشه نیست بلکه جابه‌جایی شیشه‌های بزرگ و نصب آن‌ها در ارتفاع، کار را سخت و با خطرات زیادی همراه می‌کند. این را حمید مصاحبی شیشه‌بر محله شریعتی که با این حرفه از کودکی آشنا شده است می‌گوید.

● سرعت عمل زیاد و صبر

مصاحبی خطرات این حرفه را به خوبی می‌شناسد. از نظر او این شغل نیاز به تمرکز و دقت زیاد دارد. می‌گوید: «شیشه‌بر حرفه‌ای کسی است که بتواند به آسانی بهترین نوع شیشه را برای مکان مورد نظر تشخیص دهد و آن را به مشتری توصیه کند. از دیگر قابلیت‌های یک شیشه‌بر این است که در روند نصب شیشه سرعت عمل زیادی داشته باشد. علاوه بر این فردی که قصد ورود به این شغل را دارد باید صبور هم باشد. چرا که شیشه‌ها کمترین ضربه احتمال شکسته شدن دارند و می‌تواند به شیشه‌بر یا سایر افراد ضربه بزند. اصل کار مادر زمان نصب شیشه است که به دقت زیادی نیاز دارد. اگر کسی نخواهد وارد این حرفه شود در ابتدای امر می‌گویم، این کار را نکنید مگر خطرات آن را به جان بخرد و در صورت بروز حادثه بتواند مسئولیت خودش را بپذیرد. به آن‌ها توصیه می‌کنم صبور باشند و به کارشان علاقه داشته باشند.»

● شیشه را باید به طور عمود جابه‌جا کرد

مصاحبی انواع شیشه‌های مختلف را در انتهای مغازه‌ها فاصله‌ای مشخص روی پایه‌ای که به آن خرک می‌گویند

چیده است تا ضربه نخورند. لاستیک فشرده‌ای به طول و عرض ۵ در ۳ متر کف مغازه پهن شده تا در زمان جابه‌جایی شیشه‌ها به آن‌ها ضربه وارد نشود. جابه‌جا کردن شیشه‌ها بخشی از سختی کار این حرفه است. برای این کار باید شیشه به طور عمود در دست نگه داشته شود. میزهای مخصوص شیشه‌بری متحرک است و آریب می‌شود تا شیشه روی آن بخوابد و بتوان اندازه‌گیری و برش را روی آن انجام داد.

● شیشه‌بر حرفه‌ای در کارش ظرافت دارد

به سمت شیشه‌های انتهای مغازه می‌رویم و آقای مصاحبی توضیحاتی درباره آن‌ها می‌دهد. واحد شمارش شیشه جام است و انواع زیادی دارد اما شفاف‌ترین و بهترین شیشه که معمولاً برای در و پنجره ساختمان از آن استفاده می‌کنند، شیشه ساده فلت است که درجه بندی دارد و با قطره‌های مختلف تولید می‌شود. شیشه‌شیت نیز ساده است چون خال و انحنای دارد. درجه دوم محسوب می‌شود. شیشه مشجر را نیز برای سرویس‌های بهداشتی، پارکینگ و نورگیر پشت بام استفاده می‌کنند. شیشه سکوریت برای مغازه‌ها و فروشگاه‌ها کاربرد دارد. مصاحبی از اصطلاح «بشکن» و «نشکن» درباره بعضی شیشه‌ها استفاده می‌کند و می‌گوید: «همه شیشه‌ها شکسته می‌شوند، اما نوع شکستنشان تفاوت دارد. به جز سکوریت سایر شیشه‌ها با کمترین ضربه تکه شده و فرو می‌ریزند و اگر کسی نزدیک آن‌ها باشد احتمال آسیب جدی یا حتی مرگ وجود دارد. اما شیشه سکوریت به سختی شکسته می‌شود و بعد از شکستن کامل خرده می‌شود و کمترین آسیب را به دنبال دارد.»

در این حرفه باید شیشه‌های تولیدی کارخانه‌ها را از

عکس: مهدیه غفوریان / شهرآرا

این روزها شیشه در تزیین وسایل خانه کاربرد زیادی پیدا کرده است. با ظرافت می‌توان تکه‌های شیشه یا آینه را کنار هم چید و وسیله زیبایی خلق کرد. این دست‌کارهای خدماتی درآمد شیشه‌برها را افزایش می‌دهد. اندازه‌گیری در این حرفه اهمیت زیادی دارد و منبع اصلی درآمد شیشه‌برها از اندازه‌گیری دقیق و نصب شیشه است. مصاحبی می‌گوید: «در این حرفه یک میل اهمیت زیادی دارد. اگر شیشه‌بر، نقشه محل نصب شیشه را دقیق اندازه‌گیری کند و جا برای باد خوره و باز بسته شدن درب یا پنجره را در نظر بگیرد در کارش موفق است و درآمد خوبی خواهد داشت.»

انبارها که بیشتر آن‌ها در خین عرب (خیابان شهید طرحچی) هستند تهیه کرد. مصاحبی می‌گوید: «هر شیشه‌بر بر حسب نیازش به این انبارها مراجعه می‌کند اما باید از انواع شیشه‌ها داخل مغازه‌اش داشته باشد. او محل اصلی این حرفه را در گذشته چهارراه گاز در خیابان آیتا... عبادی می‌داند اما می‌گوید که در سال‌های اخیر شیشه‌برها در همه جای شهر پخش شده‌اند. خلاقیت و سلیقه در این حرفه بسیار مهم است. مصاحبی می‌گوید: «یک شیشه‌بر حرفه‌ای برای مشتری وقت می‌گذارد و پیشنهاد‌های مختلفی به او می‌دهد. در کارش از ظرافت و زیبایی بهره‌می‌برد.»

کار در فضای ۵ متری

برش شیشه، کاری حساس و ظریف است به همین علت به ابزارهای حرفه‌ای با ظرافت و دقت زیاد نیاز دارد. الماس به عنوان عنصری عالی در طبیعت برای برش شیشه استفاده می‌شود. مهاجری می‌گوید: «الماس شیشه‌بری کمک می‌کند که بتوانید روی شیشه خط بیندازید و آن را ببرید.» از دیگر ابزارهای مهم این حرفه می‌توان به گردبر، قواره بر، قاپک، گونیا و چنگک اشاره کرد که استفاده از آن‌ها نیاز به مهارت زیادی دارد. ۲ دستگاه برقی دیاموند و سوراخ‌کن نیز در کارگاه‌های حرفه‌ای وجود دارند. دیاموند برای زدن ابزارهای مختلف روی شیشه مثل ابرویی، هلال و... استفاده می‌شود و سوراخ‌کن هم جای دستگیره درها را ایجاد می‌کند. منوچهری فارغ از هزینه اجاره یا خرید مغازه، حداقل سرمایه برای راه‌اندازی این حرفه را ۵۰ میلیون تومان و حداقل فضای لازم برای کارگاه را ۱۵ متر می‌داند.

ایمنی حرف اول در شیشه‌بری

سید حسین مهاجری دیگر شیشه‌بر محله شریعتی که ۲۵ سال است در حرفه شیشه‌بری مشغول کار است هم این حرفه را سخت می‌داند. او می‌گوید: «یک شیشه‌بر باید دارای تجهیزات ایمنی از جمله دستکش‌های مناسب برای شیشه‌بری و جعبه کمک‌های اولیه دم دست داشته باشد. هر آن امکان دارد که یک شیشه‌بر دست و پای خود را ببرد و بنابراین باید بتواند خدمات اولیه بهداشتی را روی زخم خود انجام دهد. او همچنین باید از کفش و لباس ایمنی مناسب برای انجام کار استفاده کند. کف مغازه تمیز باشد و خرده شیشه نداشته باشد. بهتر است کف کارگاه با چوب یا پلاستیک فشرده پوشانده شود و کف سُر نباشد. استفاده از سطوح فلزی زباله‌فلزی برای ضایعات شیشه اهمیت زیادی دارد.»

اگر شیشه‌بر نقشه محل نصب شیشه را دقیق اندازه‌گیری کند در کارش موفق است

